

Brussel, 28 november 2019
(OR. en)

14653/19

ENT 265
MI 826

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	28 november 2019
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	13814/19 ENT 246 MI 772 + COR 1
Betreft:	De circulaire economie in de bouwsector - Conclusies van de Raad (aangenomen op 28 november 2019)

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over "De circulaire economie in de bouwsector", die de Raad (Concurrentievermogen) tijdens zijn zitting op 28 november 2019 heeft aangenomen.

De circulaire economie in de bouwsector**- Conclusies van de Raad -**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN:

de conclusies van de Raad getiteld:

– Meer circulariteit — Transitie naar een duurzame samenleving¹

1. MERKT OP dat de helft van de grondstoffen op aarde in de bouw wordt gebruikt², dat 40 % van het eindverbruik van energie wordt gebruikt tijdens de levensduur van gebouwen³, dat de opgenomen koolstof van bouwproducten 10 tot 20 % bedraagt van de totale hoeveelheid opgenomen koolstof in gebouwen in de EU⁴, en dat bouw- en sloopafval goed is voor een derde van de in de Unie geproduceerde hoeveelheid afval⁵, en ONDERKENT de groeiende bijdrage van opgenomen energie aan de vermindering van de vraag naar energie in de levensduur van gebouwen;
2. ERKENT het grote potentieel voor een efficiënter gebruik van hulpbronnen en voor meer circulariteit bij de vervaardiging, het gebruik en de verwerking aan het einde van de levenscyclus van bouwmaterialen en -producten;
3. WIJST OP de noodzaak van een overgang naar een klimaatneutrale en meer circulaire economie in het aankopen en vervaardigen van bouwproducten en het duurzame gebruik ervan in bouwwerken, een en ander volgens de bepalingen van de Klimaatovereenkomst van Parijs⁶;

¹ Doc. 12791/19.

² Herczeg, McKinnon, Milios, et al. (2014): Resource efficiency in the building sector. Final report. Opdrachtgever: DG Milieu.

³ Cao, Dai & Liu (2016): "Building energy-consumption status worldwide and the state-of-the-art technologies for zero-energy buildings during the past decade". In: Energy and Buildings 128: 198-213.

⁴ Material Economics, 2018: "The Circular Economy; A Powerful Force for Climate Mitigation".

⁵ Eurostat, 2019. Afvalstoffenstatistieken. Beschikbaar op: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Waste_statistics#Total_waste_generation.

⁶ Een overeenkomst in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) over beperking van de uitstoot van broeikasgassen, aanpassing, en financiering, ondertekend in 2016. Online beschikbaar op: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:282:TOC>.

4. MERKT OP dat bestaande gebouwen en infrastructuur een "materiaalbank" vormen die moet worden benut;
5. WIJST EROP dat in Europa gebouwen de grootste energieverbruiker zijn, dat bouwen zeer materiaal- en koolstofintensief is, en dat het onderhoud en de renovatie van bestaande gebouwen en infrastructuur en de nieuwe circulaire bouw een rol kunnen spelen bij het streven naar een klimaatneutrale en groene transitie;
6. ERKENT het potentieel van een circulaire economie voor het scheppen van banen en voor de algehele economie van de EU. De verdere overgang naar een circulaire economie kan de komende twee decennia wereldwijd tot 60 miljoen nieuwe banen opleveren⁷. In de EU zal de bouwsector naar verwachting het meest van deze groei profiteren: in 2030 zullen er mogelijk 6,5 miljoen nieuwe banen bijgekomen zijn⁸;
7. BENADRUKT het belang van het bevorderen en financieren van onderzoek, ontwikkeling en innovatie, alsook van het bevorderen van de commerciële toepassing van onderzoeksresultaten om zodoende duurzamere bouwproducten en -materialen te ontwikkelen; hieronder moeten ook gerecyclede materialen vallen, die bijvoorbeeld de impact van gebouwen gedurende de levenscyclus verminderen, de mogelijkheid van meervoudige levenscycli van gebouwen vergroten, de energie-efficiëntie verhogen, en CO₂-emissies verminderen of CO₂ absorberen;
8. DRINGT er bij de Commissie OP AAN, bij de herziening van de bouwproductenverordening (Verordening (EU) nr. 305/2011) de circulariteit van bouwproducten te faciliteren, en alles in het werk te stellen om gelijkaardige essentiële vereiste kenmerken op te nemen in de (geharmoniseerde) technische specificaties, zodat dit soort producten aan alle toepasselijke eisen van de bouwproductenverordening voldoet;

⁷ Internationale Arbeidsorganisatie, "A just transition to a sustainable future - Next steps for Europe", IAO, Brussel, 2017.

⁸ G. Montt, J. Capaldo, M. Esposito, M. Harsdorff, N. Maitre en D. Samaan: "Employment and the role of workers and employers in a green economy". In: Greening with Jobs - World Employment and Social Outlook 2018, 2018.

9. WIJST EROP dat de fundamentele eis voor bouwwerken (BWR) 7 heel belangrijk is voor de circulaire economie, en dat BWR 7 rekening moet houden met het specifieke karakter van de technische specificaties voor de milieuproductverklaring, en MOEDIGT de Commissie AAN om samen met de lidstaten de reeds bestaande normen, met name EN 15804 en EN 15978, te onderzoeken opdat de voor de beoordeling van de milieuprestaties van gebouwen opgegeven gegevens gebruikt kunnen worden;
10. BENADRUKT dat het belangrijk is om informatieverstrekking over prestaties met betrekking tot kenmerken in verband met BWR 3 (hygiëne, gezondheid en milieu) en BWR 7 (duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen) van bijlage I bij de bouwproductenverordening mogelijk te maken, ook voor bouwproducten waarvoor geharmoniseerde productnormen gelden, indien dergelijke kenmerken ontbreken;
11. ONDERSTREEPT het vrijwillige karakter van hergebruik van bouwproducten;
12. BEKLEMT OONT dat de gezondheids- en veiligheidsaspecten van een bouwproduct moeten worden gewaarborgd, ook wanneer het wordt hergebruikt of wordt geproduceerd uit gerecycleerd materiaal; met name rekening houdend met mogelijke besmettingen en verminderde duurzaamheid en houdbaarheid van het gerecycleerde of hergebruikte materiaal, en de mogelijkheid om de recycling van bepaalde - voor hygiënische en voor het milieurelevante toepassingen bestemde - materialen uit te sluiten;
13. ONDERSTREEPT de noodzaak van bewustmaking door middel van acties ter verhoging van het vertrouwen van het publiek in de veiligheid en kwaliteit van bouwproducten die uit gerecyclede materialen zijn vervaardigd en van hergebruikte bouwproducten, en van acties inzake het mogelijke gebruik van die producten;
14. ONDERKENT dat niet alle aspecten van hergebruik en recycling van bouwproducten en de materialen die zij bevatten, binnen het bestek van een mogelijke herziening van de bouwproductenverordening kunnen worden opgelost, en VERZOEKT de Commissie om samen met de lidstaten en belanghebbenden beleid voor hergebruik en recycling van bouwproducten en materialen te ontwikkelen dat stoelt op een levenscyclusbeoordeling, en om de doelstellingen en streefcijfers voor duurzaamheid te integreren;

15. BENADRUKT het belang van integratie van de circulariteitsbeginselen, de levenscyclusbenadering en het modulaire ontwerp in de bouwsector door het verder uitwerken en bevorderen van het gebruik door de lidstaten van instrumenten zoals Level(s)⁹, criteria voor groene overheidsopdrachten voor bouwwerken¹⁰, en het EU-protocol voor het beheer van bouw- en sloopafval¹¹, waar dit haalbaar is, en het verstrekken van richtsnoeren voor afvalcontroles vóór de afbraak en renovatie van gebouwen;
16. Moedigt de Commissie AAN om samen met de lidstaten maatregelen te onderzoeken als:
- a) verduidelijking van de relatie tussen de bouwproductenverordening en andere EU-wetgeving, zoals de kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG¹²), met inbegrip van criteria voor de einde-afvalfase voor herbruikbare bouwproducten en materialen die zijn teruggewonnen uit bouwafval;
 - b) verduidelijking van de relatie tussen de productgerelateerde EU-wetgeving, zoals de richtlijn inzake ecologisch ontwerp (2009/125/EG¹³) en de energie-etiketteringsverordening (Verordening (EU) 2017/1369¹⁴), en de bouwproductenverordening wat betreft de vereisten voor verklaringen;
 - c) verduidelijking van de relatie tussen de EU-milieuwetgeving, zoals de drinkwaterrichtlijn (98/83/EG¹⁵), en de bouwproductenverordening, om mogelijke tegenstrijdigheden en problemen bij de uitvoering te voorkomen;

⁹ Het vrijwillige rapportagekader van de Europese Commissie voor de duurzaamheid van gebouwen. Nadere informatie: <https://ec.europa.eu/environment/eussd/buildings.htm>

¹⁰ Criteria van de Europese Commissie voor groene overheidsopdrachten voor het ontwerp, de bouw en het beheer van gebouwen. Online beschikbaar op: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

¹¹ Voorstel van de Europese Commissie voor een niet-bindend richtsnoer voor de sector. Online beschikbaar op: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en

¹² Zoals laatstelijk gewijzigd.

¹³ Zoals laatstelijk gewijzigd.

¹⁴ Zoals laatstelijk gewijzigd.

¹⁵ Zoals laatstelijk gewijzigd.

- d) verduidelijking over de wijze waarop de onderlinge relatie tussen de wetteksten inzake chemische stoffen, zoals Reach (Verordening (EG) nr. 1907/2006¹⁶) en de bouwproductenverordening (CPR), beter kan worden ontwikkeld;
- e) consistent gebruik van de bestaande definities en terminologie voor "hergebruik" en "recycling" in de bouwproductenverordening (CPR) en daarmee samenhangende normen enerzijds, en van de definities en de terminologie voor "terugwinning" in de afvalwetgeving anderzijds;
- f) mogelijkheden voor het faciliteren van bepalingen voor een markt voor hoogwaardige materialen uit hergebruik in de eerste plaats, en vervolgens via recycling;
- g) mogelijkheden om ruimer gebruik te bevorderen van modulaire structurelementen en modulaire bouwproducten;
- h) voorwaarden voor het opzetten en financieren van systemen zoals digitale platforms voor het op de markt brengen van gerecycleerde en hergebruikte producten;
- i) digitalisering als instrument ter bevordering van de circulaire economie in de bouwsector;
- j) voorwaarden ter bevordering van een levenscyclusbeoordeling van bouwproducten, waar dat relevant is;
- k) maatregelen ter beperking van het overschot van bouwproducten en -materialen, die marktdeelnemers ertoe kunnen aanzetten een dergelijk overschot terug te nemen;

¹⁶ Zoals laatstelijk gewijzigd.

- l) bepalingen ter bevordering van documentatie (zoals een logboek op het niveau van de bouwwerkzaamheden, met inbegrip van een producten- of materialenpaspoort of een controle voorafgaand aan de sloop) om een lijst op te stellen van alle bouwproducten en -materialen die in de bouw worden gebruikt, om de traceerbaarheid van stoffen of materialen mogelijk te maken, en om de algemene kennis over de inhoud van bouwproducten en -werken te vergroten; het verzamelen van die gegevens is essentieel voor de ontwikkeling van digitale instrumenten, zoals het Bouwwerkinformatiemodel (BIM)¹⁷, duurzaam beheer en recycling van gebouwen op lange termijn,
 - m) bepalingen ter bevordering van een alternatief voor de productiecontrole in de fabriek (FPC) voor hergebruikte bouwproducten, waarbij tevens rekening wordt gehouden met het "denk eerst klein"-principe;
17. ERKENT het werk dat de lidstaten hebben verricht bij de ontwikkeling van proefprojecten, en VERZOEKT de Commissie de mogelijkheden te verkennen om doeltreffende projecten op te schalen en de haalbaarheid ervan te onderzoeken gelet op de specifieke kenmerken in verschillende lidstaten;
18. VERZOEKT de lidstaten zich meer in te spannen om hun nationale routekaarten en strategieën met betrekking tot een circulaire economie in de bouwsector te ontwikkelen en te versterken, rekening houdend met nationale beoordelingssystemen voor duurzame gebouwen of systemen voor een circulaire economie van gebouwen, indien van toepassing, of relevante technische specificaties in de interne markt van de Europese Unie voor zover die bestaan;
19. HERINNERT AAN het belang van de beginselen van betere regelgeving als voorwaarde voor een toekomstbestendige en empirisch onderbouwde regelgeving. BENADRUKT in dit verband de sleutelrol van de lidstaten en belanghebbenden in de voorbereidende fase van de mogelijke herziening van de bouwproductenverordening. MOEDIGT de Commissie AAN om meer samenhang te brengen in de Europese productgerelateerde wetgevingen.

¹⁷ Digitale weergave van fysieke, functionele en andere kenmerken van een gebouw of gebouwde omgeving.